

Historia polityczna Polski XX wieku - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Historia polityczna Polski XX wieku
Kod przedmiotu	08.3-P-WH-PP-HPP 2-Ć-S14_pNadGen43YM5
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Politologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Olgierd Kiec, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Zadaniem przedmiotu jest przekazanie wiedzy o najważniejszych przemianach politycznych XX wieku w Polsce, które doprowadziły do ukształtowania współczesnych granic, ideologii i systemu politycznego, w tym zwłaszcza przemian ustrojowych w II RP, PRL oraz III RP. Uzyskanie rzetelnej wiedzy historycznej, rozumienie procesów historycznych, dokonywanie oceny wydarzeń historycznych i ich wzajemnych relacji, dostrzeganie związków historii i współczesności.

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

Wykłady:

1. Społeczeństwo polskie na przełomie XIX/XX wieku
2. Sprawa polska podczas I wojny światowej.
3. Powstanie II Rzeczypospolitej. Walka o granice i umocnienie państwa polskiego w latach 1918-1921.
4. Rządy parlamentarne 1921-1926. Konstytucja marcowa
5. Rządy autorytarne 1926-1935. Konstytucja kwietniowa
6. Rządy sanacji 1935-1939
7. Polityka zagraniczna II RP: koncepcje i praktyka
8. Agresja niemiecka i radziecka na Polskę w 1939 roku. Polityka okupacyjna Niemiec i ZSRR
9. Polski ruch oporu 1939-1945
10. Polska 1944-1948
11. Polska w okresie stalinizmu 1948-1956
12. niespełnione nadzieje: Polska pod rządami Gomułki 1956-1970
13. Spóźniona modernizacja: dekada Edwarda Gierka 1970-1980
14. Od rewolucyjnego karnawału do reglamentowanej rewolucji: Polska w dekadzie lat 80.
15. Transformacja ustrojowa: budowa demokracji i kapitalizmu oraz wejście do NATO i UE (1990-2004)

Ćwiczenia:

- 1. Dwie drogi do niepodległości: Józef Piłsudski i Roman Dmowski
- 2. Granice etniczne czy historyczne?
- 3. Konstytucja marcowa 1921
- 4. Przewrót majowy 1926 r.
- 5. Konstytucja kwietniowa 1935
- 6. Piłsudczycy bez Piłsudskiego (1935-1939)
- 7. Mniejszości narodowe w polityce zagranicznej II RP
- 8. Żydzi w okupowanej Polsce
- 9. Teheran-Jaлта-Poczdam: sprawa polska na konferencjach Wielkiej Trójki
- 10. "Prześniona rewolucja", "Wielka Trwoga", czy wojna domowa 1944-1948?
- 11. Czerwiec 1956 w Poznaniu. Pierwsze antykomunistyczne powstanie?
- 12. Marzec 1968
- 13. Przełomowy rok 1976
- 14. "Rewolucyjny karnawał". Polska w latach 1980-1981
- 15. "Reglamentowana rewolucja": Polska w latach 1988-1991

Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny; ćwiczenia to głównie analiza tekstów źródłowych, konfrontowanie opracowań monograficznych oraz syntetycznych z tekstami źródłowymi, analiza map, ikonografii i fragmentów filmów dokumentalnych.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna proces kształtowania ideologii, systemu politycznego oraz ustroju w II RP, PRL i III RP		- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	- Wykład - Ćwiczenia
Potrafi ocenić przydatność źródeł i publikacji internetowych		aktywność w trakcie zajęć	- Wykład - Ćwiczenia
Potrafi analizować uwarunkowania oraz przyczyny ważnych procesów historycznych		- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	- Wykład - Ćwiczenia
Potrafi efektywnie organizować pracę z różnymi rodzajami literatury i źródeł		obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	- Wykład - Ćwiczenia
Potrafi odróżnić opracowania naukowe od źródeł i opracowań popularnych		- aktywność w trakcie zajęć - odpowiedź ustna	- Wykład - Ćwiczenia
Potrafi konfrontować wiedzę źródłową i pozaźródłową oraz faktograficzną i teoretyczną		- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	- Wykład - Ćwiczenia
Rozumie doniosłość znajomości kontekstu historycznego dla analiz politologicznych		- aktywność w trakcie zajęć - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	- Wykład - Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Egzamin ustny (50% wartości oceny); zaliczenie ćwiczeń na podstawie pisemnego testu (50% wartości oceny).

Literatura podstawowa

Georges Mink, Polska w sercu Europy od roku 1914 do czasów najnowszych. Historia polityczna i konflikty pamięci, Kraków 2017

Andrzej Piasecki, Ryszard Michalak, Polska 1945-2015. Historia polityczna, Warszawa 2016

Jerzy Eisler, Siedmiu wspaniałych. Poczet pierwszych sekretarzy KC PZPR, Warszawa 2014

Ryszard Kaczmarek, Historia Polski 1914-1989, Warszawa 2014

Antoni Dudek, Historia polityczna Polski 1989-2012, Warszawa 2013 (lub późniejsze wydania)

Literatura uzupełniająca

Andrzej Chwalba, 1919: pierwszy rok wolności, Wołowiec 2019

Paweł Brykczyński, Gotowi na przemoc. Mord, antysemityzm i demokracja w międzywojennej Polsce, Warszawa 2017

Tomasz Nałęcz, Strażnicy Rzeczypospolitej. Prezydenci Polski w latach 1989-2017, Warszawa 2017

Mariusz Cieśliak, Paweł Kowal, Jaruzelski. Życie paradoksalne, Kraków 2015

Alexandra Richie, Warszawa 1944. Tragiczne powstanie, Warszawa 2014

Marcin Zaremba, Wielka trwoga. Polska 1944-1947. Ludowa reakcja na kryzys, Kraków 2012

Andrzej Friszke, Anatomia buntu. Kuroń, Modzelewski i komandosi, Kraków 2010

Ewa K. Czackowska, Kardynał Wyszyński, Warszawa 2009

Piotr Osęka, Marzec '68, Kraków 2008

Andrzej Paczkowski, Wojna polsko-jaruzelska. Stan wojenny w Polsce 13 XII 1981 - 22 VII 1983, Warszawa 2007

Antoni Dudek, Reglamentowana rewolucja. Rozkład dyktatury komunistycznej w Polsce 1988-1990, Kraków 2004

Norman Davies, Powstanie '44, Kraków 2004

Jan Żaryn, Dzieje Kościoła katolickiego w Polsce 1944-1989, Warszawa 2003

Krzysztof Kawalec, Spadkobiercy niepokornych. Dzieje polskiej myśli politycznej 1918-1939, Wrocław 2000

Krystyna Kersten, Narodziny systemu władzy. Polska 1943-1948, Poznań 1990

Stanisław Mackiewicz (Cat), Historia Polski od 11 listopada 1918 r. do 17 września 1939 r., Warszawa 1990

Andrzej Garlicki, Józef Piłsudski 1967-1935, Warszawa 1990 (lub późniejsze wydania)

Roman Wapiński, Roman Dmowski, Lublin 1989

Janusz Pajewski, Odbudowa państwa polskiego 1914-1918, Warszawa 1985

Uwagi

Wykłady i ćwiczenia stanowią jedną, uzupełniającą się całość; wykład stanowi wprowadzenie, natomiast ćwiczenia służą pracy nad tematem przy użyciu różnych źródeł (nośników) wiedzy.

Zmodyfikowane przez dr hab. Olgierd Kiec, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 10-05-2019 13:24)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ